

Kwartaalrapportage kengetallen subsidieregelingen DL (KKR)

Beschrijving van de methode

**Hans Schollaart
Peter Besseling**

Informatie- en KennisCentrum Landbouw/Ede, februari 1999

© 1999 Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Informatie- en KennisCentrum Landbouw, Postbus 482, 6710 BL EDE.

Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij het gebruik van gegevens uit deze publicatie.

Oplage 50 exemplaren

Samenstelling Hans Schollaart, Peter Besseling

Druk Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Facilitaire Dienst

Voorwoord

Op verzoek van de Directie Landbouw (DL) is een plan van aanpak opgesteld voor de introductie van een kwartaalrapportage met kengetallen over de subsidieregelingen van DL (KKR). Het doel hiervan is om beleidsmedewerkers en Managementteam een handvat te verschaffen waarmee de effecten van de regelingen eenvoudig kunnen worden weergegeven. In deze publicatie is een handleiding gemaakt voor de opzet van een KKR.

Hans Schollaart heeft als projectleider het project uitgevoerd met in het eindtraject aangevuld met Peter Besseling. Het project is begeleid door een commissie bestaande uit Dick Bruinsma (LASER), Jerry Hendrikse (DL), Rob Heijink (FEZ), Marianne Langeslag (IKC-Landbouw), Krijn Poppe (LEI-DLO), Henk Soorsma (IKC-Landbouw) en Herman Wieringa (DL). Daarnaast hebben verschillende mensen bijgedragen aan het project via brainstormsessies en uitwerking van de voorbeelden.

Ir. H.A. Gonggrijp
Hoofd IKC-Landbouw

Inhoudsopgave

Inleiding		7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Achtergronden van de kwartaalrapportage	7
2	De methode van een KKR	9
2.1	Uitgangspunten bij de methode	9
2.2	Beschrijving van de onderdelen van de KKR rapportage	9
2.3	Deel 1: effectkengetallen	9
2.4	Deel 2: ontwikkelingen in de sectoren	13
2.5	Deel 3: beleids- en uitvoeringsbeoordeling	13
3	De organisatiestructuur	14
Bijlage 1. Uitwerking van een KKR-rapportage		

Inleiding

1.1 Aanleiding

In het Managementteam van DL is besloten om te gaan werken met een kwartaalrapportage met daarin kengetallen van subsidieregelingen. In die kwartaalrapportage moeten onder meer kengetallen worden opgenomen die de effecten van de door DL aangestuurde subsidieregelingen weergeven. In september en oktober 1997 zijn gesprekken gevoerd met medewerkers van DL die verantwoordelijk zijn voor een subsidieregeling. Het doel van deze gesprekken was om de beginsituatie in beeld te brengen voor de start van een kwartaalrapportage voor DL-regelingen. Op basis van die gesprekken zijn de volgende kernproblemen geformuleerd:

- De werkwijze van DL wordt onvoldoende gevoed met beleidseffecten van een regeling, kent onvoldoende terugkoppelmomenten en is gevoelig voor personele wisselingen.
- De drijvende kracht voor het verzamelen van kengetallen is niet de 'inhoud' van een regeling maar de financiële verantwoording.

Dat leidde tot de volgende vraagstelling: hoe zijn die effecten van subsidieregelingen bij de uitvoering van beleid door DL inzichtelijk te maken? Als antwoord op deze vraag is een kwartaalrapportage ontworpen die de effecten van de regelingen weergeeft. De methodiek voor deze kwartaalrapportage is beschreven in dit rapport.

Met de kwartaalrapportage beoogt DL het volgende:

- Effecten inzichtelijk maken van subsidieregelingen zodat sturing 'tijdens de rit' door beleidsmedewerkers en management op basis van effecten mogelijk wordt.
- De begroting inhoudelijk te onderbouwen door het gebruik van effectkengetallen.

1.2 Achtergronden van de kwartaalrapportage

1.2.1 Waarom een kwartaalrapportage effect kengetallen?

Het bestuur en beheer van de rijksoverheid wordt steeds bedrijfsmatiger. Dit geldt ook voor LNV, waarbij sturen op hoofdlijnen en op resultaat centraal staan. Kengetallen kunnen daarbij een belangrijke rol spelen. Om op deze veranderingen in te spelen is een systeem waarbij effectkengetallen kunnen worden ontwikkeld onontbeerlijk. KKR voorziet in deze behoefte.

1.2.2 Wat is de kwartaalrapportage?

De Kwartaalrapportage Kengetallen Regelingen (KKR) voorziet in afspraken waarmee effecten van subsidie- regelingen door DL per kwartaal op een rij gezet kunnen worden. Door die afspraken kunnen regelingen onderling beter vergeleken worden en is het totaaleffect inzichtelijk. KKR is een document van drie delen op basis waarvan de DL medewerkers voor het MT aangeven wat het effect is van een subsidieregeling en wat de verschillen zijn van effecten **tussen** regelingen. De kwartaalrapportage maakt het dus mogelijk op basis van deze kengetallen om het beleidseffect te vergelijken **tussen** regelingen. Op basis van deze vergelijking kunnen geldstromen gestuurd worden naar de meest effectieve regelingen.

De KKR is dus voor de beleidsmedewerker en MT-DL het instrument voor sturing van het beleid en voor de onderbouwing van de begroting. De KKR is het middel om een samenhangende werkwijze op te stellen van DL-medewerkers voor het onderbouwen van zowel de begroting als voor het bijstellen van de uitvoering van het beleid. Daarbij kunnen DL-medewerkers en MT-leden vergelijkingen maken tussen regelingen.

1.2.3 Relatie van KKR met jaarplan-, CCS- en begrotingsrapportages

De positie van de KKR ten opzichte van de jaarplan- beleids- en begrotingscyclus is de volgende: deze drie rapportages grijpen op elkaar aan in de uitvoerende fase van beleid. De CCS-rapportage is het instrument waarmee de uitvoering van het beleid wordt gestuurd. Omdat KKR als doel heeft om beleid te sturen op basis van effecten sluit KKR aan bij de CCS-kwartaalrapportage van DL, en wordt daarin opgenomen. De gegevens uit de CCS rapportage kunnen worden gebruikt voor onderbouwing in de begrotingsrapportages.

Het is belangrijk om het verzamelen van gegevens voor KKR af te stemmen op die van de jaarlijkse of meerjarige beleidsevaluaties en andersom. Daarmee wordt de efficiency verhoogd en zijn de resultaten van beleidsevaluaties en KKR te vergelijken.

2 De methode van een KKR

In dit hoofdstuk wordt de methode van de KKR beschreven voor de regelingen van DL. Deze methode bevat een denklijn. Bij het implementeren van deze denklijn kan blijken dat verdere verfijning of uitwerking nodig is.

2.1 Uitgangspunten bij de methode

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd voor KKR:

- Waarborgen van continuïteit bij het voortdurend evalueren en sturen van het beleidsproces op hoofdlijnen.
- Geldt voor regelingen die zich bevinden in de uitvoeringsfase van de beleidscyclus.
- Verschijnt eens per kwartaal gelijktijdig met de begrotingsrapportages, waardoor de financiële verantwoording vanzelf meelift op de 'inhoud' van de regeling.
- Is een onderdeel van de CCS-rapportage van DL en de onderbouwing van de begrotingsrapportage.
- Is flexibel, omdat per regeling een afweging moet worden gemaakt welke kengetallen of -begrippen worden opgenomen in de rapportage, maar ook flexibel omdat het niet altijd noodzakelijk is ieder kwartaal te rapporteren over een regeling. Is bovendien dynamisch zodat snel aan een andere behoefte van gegevens kan worden voldaan. Daardoor ontstaat een rapportage die geen doel op zichzelf is maar een middel.
- De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor de inhoud en het laten samenstellen van de kwartaalrapportage.

2.2 Beschrijving van de onderdelen van de KKR rapportage

KKR is een document van drie delen op basis waarvan de DL medewerkers voor het MT-DL aangeven wat het effect is van de regeling en waarmee effecten tussen regelingen vergeleken kunnen worden.

Samenvattend is de kwartaalrapportage opgebouwd uit:

- deel 1 waarin de doeltreffendheid wordt uitgedrukt in uniforme effectkengetallen per regeling, gekoppeld aan de beleidsthema's. Tevens staan in dit deel de kengetallen over doelmatigheid van de regeling.
- deel 2 waarin kengetallen over basale ontwikkelingen over de doelgroep in sectoren worden weergegeven.
- deel 3 is een werkblad waarin een voorstel voor MT-DL met aanpassingen van regelingen is opgenomen. Dat voorstel is gebaseerd op opties die eveneens in deel 3 zijn opgenomen. Tevens wordt in een matrix het effect van de regelingen op de beleidsthema's aangegeven.

Deze drie delen worden in de volgende paragrafen per deel nader uitgewerkt en de samenhang wordt aangegeven.

2.3 Deel 1: effectkengetallen

In deel 1 worden systematisch de doeltreffendheid (effectiviteit) en de doelmatigheid (efficiency) van een regeling beoordeeld. Onder doeltreffendheid wordt verstaan: de effecten en eventueel de neveneffecten die het beleid in de samenleving heeft. Onder doelmatigheid wordt verstaan de gemiddelde kosten per eenheid prestatie.

2.3.1 Doeltreffendheid

Als het gaat om doeltreffendheid is de denklijn voor KKR dat een regeling is te beschouwen als een productieproces met een doel. Om dat doel te bereiken zijn de volgende drie fasen in het productieproces te onderscheiden:

- input van middelen;

- activiteiten van het productieproces;
- prestatie (output) van het productieproces.

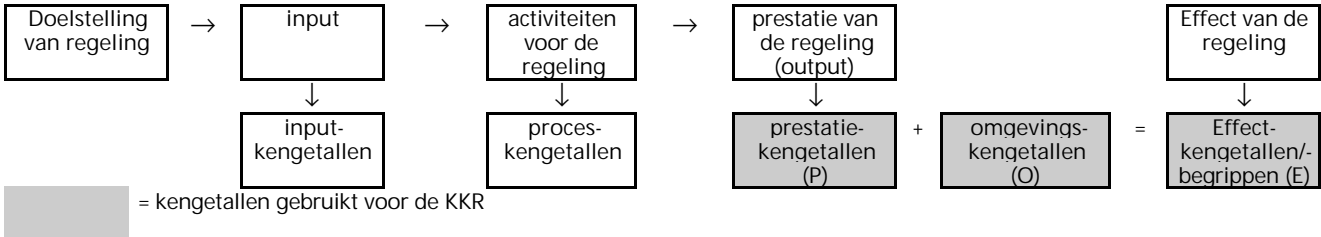
Deze systematiek is ook toe te passen op subsidieregelingen zoals als voorbeeld is gebeurd voor de EU-steunverlening Akkerbouwgewassen (zie bijlage 1). De doelstelling van deze regeling is inkomenscompensatie voor telers van graan en maïs. Voor het bereiken van de doelstelling worden financiële middelen beschikbaar gesteld (input), vervolgens zijn er activiteiten om die middelen op de juiste plaats te krijgen (productieproces). Een prestatie van de regeling is dan het uitgekeerde subsidiebedrag. Deze prestatie zegt echter nog niets van het effect van deze regeling. Concreet: het is nog niet duidelijk of telers van graan en maïs daadwerkelijk een inkomenscompensatie hebben gehad.

Om de het effect van een regeling te kunnen beoordelen is meer nodig dan de prestatie van een regeling. De beoogde effecten moeten daarvoor allereerst worden vastgesteld. Bijvoorbeeld bij EU-akkerbouwgewassen: het gelijk worden van de graanprijs in Nederland met de wereldmarktprijs. Op basis van die beoogde effecten wordt een prestatie van de regeling bepaald. Bijvoorbeeld bij EU-akkerbouwgewassen: de nationale prijs voor wintertarwe. Om daadwerkelijk het effect te kunnen beoordelen wordt de prestatie van de regeling vergeleken met de omgeving die geen gebruik maakt van de regeling. Bijvoorbeeld bij EU-steunverlening akkerbouw gewassen: de wereldmarktprijs voor graan. Die vergelijking geeft een beeld of het beoogde effect wordt gehaald.

Voor KKR vergelijken we dus de prestatiekengetallen van de regeling bij de gebruikers (P) met de kengetallen van de omgeving (O) van de regeling. Die omgeving bestaat veelal uit de totale doelgroep voor de regeling. De vergelijking tussen O en P geeft het effect van regeling in de maatschappij weer. In KKR worden de input- en de proceskengetallen niet gebruikt, deze kengetallen zijn worden gebruikt in de CCS-rapportage.

In figuur 1 wordt bovenstaande schematisch uit gewerkt.

Figuur 1 schematisch overzicht van het 'productieproces' van een regeling

2.3.2 Doelmatigheid

Bij het beoordelen van de doelmatigheid van de regeling worden de totale kosten die gemaakt zijn om de regeling tot uitvoering te brengen vergeleken met de geleverde prestatie van de regeling. De uitvoeringskosten van de regeling in gulden worden vergeleken met de prestatie (P) van de regeling. Dit kan worden uitgedrukt in een kengetal zoals bijvoorbeeld de totaal gemaakte uitvoeringskosten voor de regeling per gehonoreerde aanvraag.

2.3.3 Kengetallen

Het is de kunst om de prestatie van de regeling en de omgeving te 'vangen' in zo goed mogelijke kengetallen. Waarbij voor kengetallen de definitie van het Ministerie van Financiën wordt gehanteerd: een kengetal is een getal dat de kerninformatie over een situatie en/of ontwikkeling bevat en aansluit op de informatie behoefte van de manager of politicus. Soms zal blijken dat het niet mogelijk is om tot kengetallen te komen, dan moet overwogen worden of met een kenbegrip kan worden gewerkt. Verder moet worden gerealiseerd dat het ideale kengetal niet bestaat. Belangrijk is om de beperkingen van een kengetal vast te leggen en in beeld te houden voor de gebruikers van het getal. De ervaring bij het Ministerie van financiën heeft geleerd dat werkende weg de kengetallen steeds worden verbeterd.

2.3.4 Beoogde effecten

Per regeling kunnen meerdere beoogde effecten geformuleerd zijn, in dat geval worden dus ook meerdere effectkengetallen/-begrippen ontwikkeld. Die effecten kunnen ook ongewenste neveneffecten zijn. Bij het vast stellen van de effecten moet steeds afgewogen worden wat nodig is voor de sturing door MT-DL. Daarbij geldt nog altijd de uitdrukking: in de beperking toont zich de meester.

2.3.5 Bronnen

Het prestatiekengetal/-begrip van de regeling wordt bepaald met behulp van de gegevens afkomstig van de doelgroep die gebruik heeft gemaakt van de regeling. Deze gegevens zullen dus door de uitvoerder, meestal Laser, van de regeling geleverd kunnen worden. De omgevingskengetallen geven aan hoe het beoogde effect zich heeft ontwikkeld zonder directe inbreng van de regeling. Dat betekent dat de benodigde gegevens betrokken moeten worden bij instellingen zoals LEI-DLO en CBS. Bij het ontwikkelen van KKR moet vooraf worden nagegaan of de benodigde gegevens beschikbaar zijn en vervolgens moeten afspraken met de leverancier worden gemaakt over kosten en tijdstippen van leveren.

2.3.6 Koppeling aan de beleidsthema's

Nadat het effectkengetal/-begrip is vastgesteld wordt bepaald aan welke beleidsthema's de regeling een bijdrage moet leveren. Vervolgens wordt bepaald wat de bijdrage van de regeling is aan de beleidsthema's:

- milieu;
- verbeteren markt en concurrentiekracht;
- biologische landbouw;
- diergezondheid;
- dierenwelzijn;
- emancipatie.

De bijdrage aan de thema's worden voornamelijk uitgedrukt in kwalitatieve termen:

- negatieve bijdrage
- 0 geen bijdrage
- + minimale bijdrage
- ++ wel bijdrage

Bij deze kwalitatieve termen wordt een motivatie gegeven bij de beoordeling. Wellicht is het later mogelijk de bijdrage aan de beleidsthema's kwantitatief uit te drukken.

2.4 Deel 2: ontwikkelingen in de sectoren

In deel twee worden kengetallen gegeven voor de belangrijkste ontwikkelingen in sectoren zoals bijvoorbeeld financieringskengetallen, investeringen en het gezinsinkomen. Dit zijn evenals in deel 1 omgevingskengetallen, maar onderscheiden zich omdat zij niet zijn gekoppeld aan de beoogde effecten van regeling (zie figuur 3). Theoretisch is dit onderscheid niet geheel juist omdat de deelnemers aan de regeling (deel 1) onderdeel zijn van de sector (deel 2). Zij geven inzicht in de feitelijke ontwikkeling van sectoren.

Deel twee geeft een verklaring over ontwikkelingen in sectoren die invloed hebben gehad op het al dan niet behalen van de beoogde effecten van een regeling. Bronnen voor de gegevens van deel 2 zijn o.a. statische gegevens van het CBS en het LEI-DLO.

In tabel 1 worden suggesties gedaan voor kengetallen in deel twee. Deze suggesties zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

- markt- en concurrentiepositie;
- bedrijfsstructuur;
- sectorstructuur;
- handelsafspraken;
- milieubelasting (gewasbescherming, mineralen, energie en afval).

Tabel 1 Overzicht van mogelijke kengetallen voor de beschrijving van de ontwikkeling van sectoren ten behoeve van deel 2 van KKR.

Markt en concurrentie positie	Bedrijfsstructuur	Sectorstructuur	Handelsafspraken	Milieubelasting
<ul style="list-style-type: none"> • Prijssteun • Inkomsten uit EU • Hectare-steun • Inkomensverloop in sectoren • Exportwaarde • Importwaarde • Productiewaarde • Omzet van agrarische verwerkende industrie • Omzet toeleverende handel • Omzet afzet organisaties • Omzet agrodistributie 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsinkomens • Sectorinkomens • Opbrengt per kosten • Gezinsinkomen per ondernemer • Besparingen per bedrijf • Investerings per bedrijf • Aantal vrouwelijke (co) bedrijfshoofden • Netto bedrijfsresultaat • Solvabiliteit • Areaal per bedrijf • Aantal ha pacht per bedrijf per sector • Aantal percelen per bedrijf • Bedrijfs grootte 	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering in grondgebruik • Financiële structuur (marktaandeel banken) • Solvabiliteit • Balanstotaal • Areaal per gewas • Areaal per sector • Werknemers per sector • Verdeling van bedrijfsgrootte • Aantal WAO'-ers • Aantal aangesloten bij LTO/veilingen/telersverenigingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers aan borgende systemen per sector • Aantal deelnemers aan MBT en MK 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbruik kg/as/ha • Toepassen niet chemisch methoden • Toepassen biologische bestrijding • Areaal biologische teelt • Overschot aan mineralen per sector per bedrijf • Energieverbruik per sector • Tonnen organische afval per sector • Tonnen brandbaar afval per sector. • Tonnen gerecyclede steenwolmatten

2.5 Deel 3: beleids- en uitvoeringsbeoordeling

In deel 3 wordt de beleidsmatige- en de uitvoeringsbeoordeling tussen de regelingen gegeven. Deel 3 is een werkblad met voorstellen voor MT-DL voor continuering of aanpassingen van regelingen. Dat voorstel voor aanpassingen is gebaseerd op beleidsopties die eveneens in deel 3 zijn opgenomen. Deze opties zijn weer gebaseerd op deel 1 en deel 2 van de kwartaalrapportage. Verder wordt in een matrix de bijdrage van regelingen aan de beleidsthema's weergegeven. De matrix is de samenvoeging van de verschillende afzonderlijke beoordelingen uit deel 1. Daardoor kan het MT-DL de effecten tussen de regelingen vergelijken op de bijdrage aan de beleidsthema's. De beleidsmedewerkers stellen de matrix samen, waarvoor onderling overleg noodzakelijk is. Op deze wijze ontstaat als vanzelf meer cohesie binnen DL.

Door de koppeling van de kwartaalrapportage aan de begrotingsrapportage ontstaat ook inzicht in de relatie tussen het bestede budget en de doeltreffendheid van de regeling. Daarmee wordt het voor het MT mogelijk om per beleidsthema geldstromen te sturen.

3 De organisatiestructuur

Bij KKR is de regelingsverantwoordelijke beleidsmedewerker de centrale persoon. De DL-medewerker is verantwoordelijk voor het (laten) samenstellen van de kwartaalrapportage. Hij/zij voert de regie voor het verzamelen en interpreteren en op tijd aanleveren van de gegevens. In samenwerking met Laser, LEI-DLO of andere relevante partijen wordt inhoudelijk een ontwerp voor KKR gemaakt. Vervolgens wordt met de leveranciers afspraken gemaakt over de op te leveren gegevens en op welk tijdstip die beschikbaar moeten zijn. Voor Laser worden deze afspraken opgenomen in de regelingsspecifieke afspraken. De DL-medewerker zorgt voor tijdig aanleveren bij de coördinator. In samenspraak met afdelingshoofd en de coördinator maakt de beleidsmedewerker een voorstel voor het MT.

De coördinator is in de startfase verantwoordelijk voor een succesvolle introductie van KKR bij DL. Hij zorgt dat KKR op basis van de ervaringen verder wordt ontwikkeld. Hij is de aanjager van KKR bij DL. Daarnaast heeft de coördinator tot taak om de verschillende regelingen beleidsmatig vergelijkbaar te maken en voorstellen te formuleren voor het MT. Die voorstellen stelt hij op in samenspraak met de verantwoordelijk beleidsmedewerker.

Het afdelingshoofd is voor de beleidsmedewerker het aanspreekpunt van het MT voor het vaststellen van de voor het MT benodigde gegevens. Hij verzorgt ook de terugkoppeling vanuit het MT naar de beleidsmedewerker.

Bijlage 1 Uitwerking van een KKR rapportage¹

Deel 1: EU-steunverlening Akkerbouwgewassen in 1997

Doel:	Inkomenscompensatie voor telers van graan en maïs
Beoogd effecten:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behoud van inkomen voor boeren 2. Gelijk worden van de graanprijs in Nederland met de wereldmarktprijs 3. Milieuverbetering van de graanteelt 4. Milieuverbetering door braakleggen van gronden 5. Verhogen van de natuurwaarde binnen landbouw 6. Verdeling van inkomenscompensatie 7. Bereik van de doelgroep

DOELTREFFENDHEID VAN DE EU-STEUNVERLENING AKKERBOUWGEWASSEN										
Beoogd effect	Prestatiekengetal van de regeling (P)		Bron	Omgevingskengetal (O)		Bron	Effect (kenbegrip of kengetal) (E)		Streefwaarde	Bijdrage aan beleid (T)*
1. Behoud van inkomen	Saldo per ha graan voor de regeling per jaar (gemiddeld)	<i>(Gegevens niet beschikbaar)</i> <i>suggestie: Kwin</i>	LASER	Saldo per ha. graan in Nederland (gemiddeld) per jaar	Wintertarwe : 3023 Zomergerst : 2651 Gemiddeld: 2837	LEI-DLO	Veranderingen in saldo per ha per jaar	<i>P niet beschikbaar</i>		
2. Gelijk worden van de graanprijs in Nederland met de wereldmarktprijs	Nationale prijs wintertarwe	Wi.tarwe per 100 kg <i>97/98 niet beschikb.</i> 96/97 F 30,63 95/96 F 31,91 94/95 F 32,42 93/94 F 31,77 92/93 F 40,02 91/92 F 39,69	LEI-DLO	Wereldmarktprijs voor graan. Als referentie is gebruikt Red Wintertarwe ingevoerd uit Amerika, inclusief transport- en verzekeringskosten.	Red W.tarwe per 100 kg 97/98 F 29,35 96/97 F 31,50 95/96 F 35,70 94/95 F 29,10 93/94 F 29,05 92/93 F 28,20 91/92 F 30,90	LEI-DLO	Verhoudingsgetal al P:O Hoe dichter bij 1 hoe meer effect	<i>97/98 niet besch.</i> 96/97 → 0,97 95/96 → 1,01 94/95 → 1,11 93/94 → 1,09 92/93 → 1,41 91/92 → 1,28	1	++

¹ Deze uitwerking is een pilot, met als doel de methodiek van KKR toe te passen. Op sommige onderdelen is deze uitwerking nog te verbeteren. Voor de pilot was deze mate van uitwerken echter voldoende.

3.	Milieuverbetering van de graanteelt.	Gewasbeschermingsmiddelenverbruik in de graanteelt in Nederland	Wintertarwekg/as/ha 96/97 → 4,4 95/96 → 4,0 94/95 → 4,1 93/94 → 4,9 92/93 → 6,0 91/92 → 6,9	LEI-DLO LASER	Gewasbeschermingsmiddelenverbruik in startjaar van de regeling 1992	Wintertarwe 6,0 kg/as/ha	LEI-DLO	Verandering van het gewasbeschermingsmiddelenverbruik t.o.v 1992	6,0 – 4,4 = 1,6 kg/as/ha vermindering	50% (MJPG)	++
4.	Milieuverbetering door braakleggen	Hoeveelheid verbruik gewasbeschermingsmiddelen ha/jaar op braakgelegde grond in relatie met aangevraagde opp. Braak	Braak kg/as/ha 96/97 → 1,5 95/96 → 1,3 94/95 → 1,6 93/94 → 1,2 92/93 → 1,2 91/92 → 1,8 Aangevraagde braak: 6401 ha	LEI-DLO LASER	Hoeveelheid verbruik gewasbeschermingsmiddelen ha/jaar in de graanteelt Braak uitgangspunt:0 (aanneme voor de start van de regeling was er geen braak)	Wint. tarwe kg/as/ha 96/97 → 4,4 95/96 → 4,0 94/95 → 4,1 93/94 → 4,9 92/93 → 6,0 91/92 → 6,9 0	LEI-DLO n.v.t	Vershil in gebruik tussen braakleggen en graanteelt Verandering in opp braakgelegde grond	4,4 – 1,5 = 2,9 kg/as/ha toename braak 6401 ha t.o.v. 1992	0 kg/as/ha 189300 ha	+ omdat 6401 ha slechts 2,9 % van totaal areaal wintertarwe (189300 ha)
5.	Verhogen van de natuurwaarde binnen de landbouw	Opgegeven opp. natuurbraak	369 ha	LASER	Uitgangspunt: 0 (Aanneme voor de start van de regeling was geen natuurbraak)	0	n.v.t	Verandering in ha opgegeven natuurbraak t.o.v 1992	369 ha	0, nihil t.o.v totaal areaal Indbw	
6.	Verdeling van de inkomenscompensatie	Doelgroepen: - Veehouders (V) - Akkerbouwers (A) - Gecombineerd V+A - Gecombineerd hokdier bedrijven	<i>Gegevens niet te leveren omdat koppeling tussen programmatuur ontbreekt</i>	LASER en CBS	Totale subsidie. (is niet een echt omgevingskengetal)	F 280 milj.	LASER	Verandering van de verdeling in de inkomenscompensatie bij de doelgroep.	<i>3.1.1.1.1 P n i e t b e s c h i b a r</i>		

7.	Bereik van de doelgroep	Aantal aangevraagde telers en opp.	Telers: 52061 Opp: 414181 ha	LASER	Aantal potentiële telers en areaal	Telers: 57271 Opp: 462011 ha	LASER	Verandering in de verhouding van aangevraagde telers en opp. t.o.v de potentiële telers en ha	Telers: 52061 : 57271 = 90,9 % Opp: 414181 : 462011 = 89,6 %	100%	++
----	-------------------------	------------------------------------	---------------------------------	-------	------------------------------------	---------------------------------	-------	---	---	------	----

Bijdrage aan beleidsthema's

Milieu	+
Concurrentiekracht	+
Biologische landbouw	n.v.t.
Diergezondheid	n.v.t.
Dierenwelzijn	n.v.t.
Emancipatie	n.v.t.

)- = negatieve bijdrage; 0 = geen bijdrage; + = minimale bijdrage; ++ = wel bijdrage

DOELMATIGHEID VAN DE EU-STEUNVERLENING AKKERBOUWGEWASSEN

Prestatie van de regeling		Bron	Kosten		Bron	Kosten per eenheid prestatie	
Uitgekeerde inkomenscompensatie	F 286 milj.	LASER	Totale kosten voor de behandeling en afwerking van de aanvragen. (Uitvoeringskosten)	F 19,5 milj.	LASER	Het percentage uitvoeringskosten van het uitgekeerd subsidiebedrag in guldens	6,8 %
Aantal ingediende aanvragen	52061	LASER	Totale kosten voor de behandeling en afwerking van de aanvragen (Uitvoeringskosten)	F 19,5 milj.	LASER	Uitvoeringskosten in guldens per aanvraag	F 375,-

Deel 2: EU-steunverlening Akkerbouwgewassen in 1997

ONTWIKKELINGEN IN DE SECTOR:

Onderwerp	Bron	Kengetal		verklaring/toelichting in relatie tot regeling.....	
Jaarlijkse veranderingen in grondgebruik bij graanteelt. Gemiddelde oppervlakte per bedrijf	Land- en tuinbouwcijfers 1998, LEI-DLO en CBS	1990-193,0 ha	1996-189,2 ha		
		1995-184,7 ha	1997-189,7 ha		

Inkomensontwikkeling, gezinsinkomen akkerbouwbedrijven	idem	1990/91- 72.205 1994/95- 105.984 1996/97- 40.107	
Aantal akkerbouw bedrijven	idem	1997 57.271	

Deel 3: EU-steunverlening Akkerbouwgewassen in 1997

Voorstel aan MT-DL

- De EU-steunverlening Akkerbouwgewassen is voldoende doeltreffend geweest in 1997 en heeft voldoende bijgedragen aan de beleidsthema's milieu en concurrentie
- De EU-steunverlening Akkerbouwgewassen is voldoende doelmatig geweest in 1997. Het indienen van aanvragen is ingewikkeld. Het streven blijft daarom het indienen van de aanvraag door boeren te vereenvoudigen.

Opties waaruit is gekozen

THEMATISCH BEOORDELING OP BIJDAGEN AAN HET BELEID PER REGELING						
	Milieu	concurrentiekracht	Biologische-landbouw	Diergezondheid	Dierenwelzijn	emancipatie
Nationale regelgeving Innovatie regeling markt en concurrentiekracht Stimuleringsregeling biologische productiemethoden Regeling Structuurverbetering Glastuinbouw EU-regelgeving EU-regeling steunverlening Akkerbouwgewassen	++	++	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- =

0 = geen bijdrage

+ = minimale bijdrage

++ = wel bijgedragen

Samenstelling van deze pilot:

Hans Schollaart (IKC-L)

Jan van de Wijnboom (DL)

Kees de Bont (LEI-DLO)

Bert Huis (LASER Noord)